

Geresnė geležinkelių sistema
visuomenės labui

Vadovas

Priežiūros vadovas

	<i>Parengė</i>	<i>Patikrino</i>	<i>Patvirtino</i>
<i>Vardas, pavardė</i>	S. D'ALBERTANSON	M. SCHITTEKATTE	C. CARR
<i>Pareigos</i>	Projekto specialistas	Projekto vadovas	Skyriaus vadovas
<i>Data</i>	2018 6 29	2018 6 29	2018 6 29
<i>Parašas</i>			

Dokumento istorija

<i>Versija</i>	<i>Data</i>	<i>Pastabos</i>
1.0	2018 6 29	Galutinė skelbiama versija

Šis dokumentas yra teisiškai neprivalomas Europos geležinkelių agentūros gairės. Jis nedaro poveikio taikytinuose ES teisės aktuose numatytiems sprendimų priėmimo procesams. Be to, privalomas ES teisės aktų aiškinimas priskiriamas išimtinai Europos Sąjungos Teisingumo Teismo kompetencijai.

1. Įžanga

1.1 Vadovo tikslas

Europos nacionalinės saugos institucijos (NSI) yra įvairaus dydžio ir sudėtingumo. Šiame vadove apibūdinama, kaip NSI gali nuosekliai prižiūrėti pirmiausia savo infrastruktūros valdytojus ir geležinkelių įmones, taip pat tam tikrais atvejais už techninę priežiūrą atsakingus subjektus, atsižvelgiant į jų dydį. Vadovu siekiama pateikti NSI ir kitoms suinteresuotosioms šalims paaiškinimą, kokį vaidmenį atlieka priežiūra Europos geležinkelių sistemoje ir kaip ji susijusi su saugos įvertinimu.

Pastaba: Pavojingų krovinių vežimo geležinkeliais priežiūros tikslais NSI gali atlikti tiesioginį kompetentingos institucijos vaidmenį arba gali atlikti koordinavimo vaidmenį, prireikus palaikydama ryšius su bet kuria kita kompetentinga institucija.

1.2 Kas yra priežiūra?

Priežiūra – tai NSI nustatyta tvarka, skirta prižiūrėti saugos valdymo sistemos veiksmingumą po to, kai ji išdavė saugos sertifikatą arba saugos įgaliojimus, ir ar nuolat laikomasi visų būtinų reikalavimų.

Tokia priežiūra apima NSI veiksmus, kuriais siekiama užtikrinti, kad organizacija, kuriai išduotas bendras saugos sertifikatas arba suteikti įgaliojimai saugos srityje, išlaikytų savo saugos valdymo sistemą taip, kad to saugos sertifikato galiojimo laikotarpiu būtų veiksmingai valdoma rizika, ir kelias kitas konkrečias užduotis, išvardytas Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2018/761 (toliau – bendrasis saugos būdas priežiūros srityje). Siekdama vykdyti priežiūrą, NSI turėtų užtikrinti, kad būtų atrinkti kompetentingi asmenys, kurių kompetencija būtų išlaikyta taikant kompetencijos valdymo sistemą.

Taikant bendrąjį saugos būdą (BSB) priežiūros srityje įgyvendinami Direktyvos (ES) 2016/798 reikalavimai, susiję su tuo, kad išdavusi bendrą saugos sertifikatą arba suteikusi įgaliojimus saugos srityje NSI turi prižiūrėti geležinkelio įmones ir infrastruktūros valdytojus savo jurisdikcijoje.

Pagal Direktyvos 2016/798 17 straipsnį NSI turi prižiūrėti, kad geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojai nuolat vykdytų jiems tenkančią teisinę pareigą naudoti tos direktyvos 9 straipsnyje nurodytą saugos valdymo sistemą (SVS). Vykdydamos šią funkciją NSI privalo užtikrinti, kad į jų priežiūros veiklą būtų įtraukta:

- *Stebėseną, kiek veiksmingai geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojai taiko visą SVS arba jos dalį;*
- *Stebėseną, ar geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojai teisingai taiko atitinkamus bendruosius saugos būdus (BSB) savo SVS, įskaitant atvejus, kai geležinkelio įmonė ar infrastruktūros valdytojas yra už savo transporto priemonių priežiūrą atsakingas subjektas, kuris nėra sertifikuotas pagal Už priežiūrą atsakingų subjektų reglamentą;*
- *Stebėseną savo teritorijoje, kad sąveikos sudedamosios dalys atitiktų esminius reikalavimus taip, kaip reikalaujama pagal Direktyvos (ES) 2016/797 8 straipsnį, naudojant geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo SVS.*

Atsižvelgdamos į priežiūros rezultatus, NSI gali imtis proporcingų vykdymo užtikrinimo veiksmų (pvz., laikinųjų saugos priemonių) siekdamos užtikrinti teisės aktų laikymąsi, nustatyti galimybes patobulinti nacionalinės teisės aktus, kad jie būtų veiksmingesni, ir informuoti suinteresuotuosius subjektus apie saugos reglamentavimo sistemos pakeitimus ir kylančią arba padidėjusią riziką jų valstybėse narėse.

Priežiūra paprastai vykdoma valstybės narės, kurioje ji vykdoma, kalba, nebent veiklos sritį prižiūrinti NSI susitartų su prižiūrima organizacija, kad bus vartojama kita kalba.

1.3 Kam skirtas šis vadovas?

Šis vadovas pirmiausia skirtas NSI siekiant joms padėti įvykdyti bendrųjų saugos būdų reikalavimus priežiūros srityje išdavus bendrą saugos sertifikatą arba suteikus įgaliojimus saugos srityje. Vadovu taip pat gali naudotis prižiūrimi subjektai, kad žinotų, ko gali tikėtis santykiuose su NSI, ir galėtų tinkamai planuoti ir organizuoti veiksmus.

1.4 Taikymo sritis

Vadove pateikiama išsami praktinė informacija, kad būtų lengviau suprasti ES teisinėje sistemoje nustatytus priežiūros reikalavimus.

1.5 Vadovo struktūra

Šis dokumentas įtrauktas į Agentūros gairių kompendiumą, skirtą padėti geležinkelio įmonėms, infrastruktūros valdytojams, nacionalinėms saugos institucijoms ir Agentūrai atlikti savo vaidmenis ir vykdyti užduotis pagal Direktyvą (ES) 2016/798.

1 pav. Agentūros gairių kompendiumas

1.6 Kas prižiūrimas?

Iš pirmiau išdėstytų teisinių aplinkybių matyti, kad NSI privalo prižiūrėti subjektus, kuriems išduotas bendras saugos sertifikatas arba suteikti įgaliojimai saugos srityje, atitinkamai geležinkelio įmonę arba infrastruktūros valdytoją. Tai daroma siekiant patikrinti, ar tie subjektai vykdo savo įsipareigojimus, prisiimtus pateikus paraišką bendram saugos sertifikatui gauti arba įgaliojimams saugos srityje įgyti, siekiant išlaikyti SVS, kurioje vykdoma rizikos kontrolė.

Turinys

1.	Ižanga	2
1.1	Vadovo tikslas	2
1.2	Kas yra priežiūra?	2
1.3	Kam skirtas šis vadovas?	3
1.4	Taikymo sritis	3
1.5	Vadovo struktūra	3
1.6	Kas prižiūrimas?	4
2.	Sąvokų apibrėžtys	6
3.	Rizika grindžiama priežiūra	7
4.	Priežiūros strategija.....	9
4.1	Bendroji informacija.....	9
4.2	Tikslas	9
4.3	Priežiūros principai.....	9
4.4	Priežiūros priemonės	11
4.5	Rizikos lygis valstybėje narėje	11
4.6	Strateginiai priežiūros prioritetai	11
4.7	Priežiūros metodai	12
4.8	Priežiūros planas (-ai).....	14
4.9	Vykdymo užtikrinimas	15
5.	Priežiūros informacijos perdavimas ir ryšys su bendro saugos sertifikato ir transporto priemonių leidimo vertinimu	16
6.	NSI veiksmų koordinavimas	19
7.	Žmogaus veiksniai ir saugos kultūra.....	20
8.	Bendradarbiavimas su kitomis kompetentingomis institucijomis ar įstaigomis.....	20
8.1	Igaliojimus suteikiančios ar sertifikavimo įstaigos	20
8.2	Saugos problemos darbo vietoje	20
8.3	Traukinio mašinistams taikomos darbo, vairavimo ir poilsio laiko taisyklės	21
8.4	NSI bendradarbiavimas su kitomis reguliavimo įstaigomis.....	21
8.5	NSI bendradarbiavimas su licencijas išduodančia institucija	21
8.6	NSI bendradarbiavimas su už priežiūrą atsakingų subjektų sertifikavimo įstaiga	22
9.	Kompetencijos valdymo sistema	22
Priedas	Siūlomas priežiūros strategijos šablonas	23

2. Sąvokų apibrėžtys

Šiame vadove vartojamos šios apibrėžtys:

Atitinkami suinteresuotieji subjektai

Atitinkami suinteresuotieji subjektai – visi subjektai, kurie atlieka tam tikrą vaidmenį geležinkelių eksploatavimo veikloje arba kuriems ta veikla daro poveikį ir kuriems rūpi veiklos rezultatai saugos srityje, pvz., sektoriaus įstaigos, keleivių organizacijos ar vietos valdžios institucijos.

Nereikalingi nepatogumai

Tai tiesiog reiškia, kad vykstant į geležinkelio įmonę siekiant vykdyti priežiūros veiksmus darbas koordinuojamas taip, kad geležinkelio įmonėje nebūtų vykdomos dvi skirtingos priežiūros procedūros, pagal kurias reikėtų vienu metu rengti pokalbius su tais pačiais asmenimis, arba kad per tą patį laikotarpį nevyktų keli skirtingų asmenų vykdomos priežiūros vizitai iš to paties departamento. Būtinai intervencijos veiksmai turi būti planuojami kuo veiksmingiau, kad darbas būtų atliktas per pagrįstą laikotarpį iš esmės netrikdant prižiūrimos organizacijos darbo.

Valdymo priemonės

Valdymo priemonės – geležinkelio įmonės arba infrastruktūros valdytojo įgyvendinti SVS procesai ir procedūros siekiant valdyti saugą ir pasiekti saugos tikslus, kartu laikantis teisinių įsipareigojimų ir kitų saugai svarbių reikalavimų.

Reikšmingas neatitikimas

Didelė neatitiktis – tai NSI nustatyta problema, kai nukrypimas nuo numatomos padėties yra toks, kad tos NSI nurodymu turi būti imtasi taisomųjų veiksmų arba, jei klausimas perduotas saugos sertifikavimo įstaigai (angl. - SCB), nagrinėjamas bendro saugos sertifikato arba saugos leidimo panaikinimas arba apribojimas.

Bet kuri kita susirūpinimą kelianti sritis

Bet kuri kita susirūpinimą kelianti sritis yra susijusi su situacija, kai NSI priežiūros metu nustatė nukrypimą nuo numatomos pozicijos, tačiau šis nukrypimas nėra pakankamai rimtas, kad būtų galima imtis tiesioginių veiksmų, tačiau yra pakankamai rimtas, kad NSI galėtų užfiksuoti savo išvadą ir pranešti prižiūrimai organizacijai apie būtinybę pagerinti padėtį. NSI nustatyta abiejų kategorijų informacija turėtų būti per tinkamą laiką po paraiškos bendram saugos sertifikatui gauti pateikimo perduodama saugos sertifikavimo įstaigai, kad ši galėtų išnagrinėti bet kokius su reikalavimų nesilaikymu susijusius klausimus.

3. Rizika grindžiama priežiūra

Galima nustatyti kelias pagrindines sritis, kurios yra svarbios, kad rizika grindžiama priežiūra būtų vykdoma veiksmingai. Būtent:

- *NSI turi apskritai suvokti nacionalinės geležinkelių sistemos rizikos veiksnius ir žinoti, kurie iš jų reikšmingiausi;*
- *NSI turi gerai suprasti geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų (ir su jais susijusių dalyvių) valdymo pajėgumą kontroliuoti riziką;*
- *NSI turi būti darbuotojų, gebančių priimti sprendimus, susijusius su tuo, kas nurodyta pirmiau išdėstytose įtraukose, ir pakankamai lanksčių, kad galėtų pakoreguoti savo požiūrį, jeigu mato, kad rizika didėja ar mažėja (žr. Agentūros gaires dėl kompetencijos valdymo sistemos);*
- *NSI turėtų rinkti informaciją iš kuo daugiau šaltinių (ir geležinkelio sektoriuje, ir už jo ribų), nes tai gali būti naudinga joms priimant su rizika grindžiama priežiūra susijusius sprendimus;*
- *NSI turi gebėti pagrįsti savo sprendimus dėl jų prižiūrimų ir neprižiūrimų objektų;*
- *NSI turi gebėti atsižvelgti į kitus priežiūrą lemiančius veiksnius valstybėje narėje, kaip antai politines priežastis ar visuomenės susirūpinimą, kurie gali būti neįreikšiami rizika;*
- *Priežiūra turi būti siejama su bendro saugos sertifikato ir įgaliojimų saugos srityje vertinimu taip, kad veiklos vykdytojai arba veiklos rūšys, kurioms priskiriama didesnė rizika, būtų griežčiau prižiūrimos iš karto po bendro saugos sertifikato išdavimo arba įgaliojimų saugos srityje suteikimo;*
- *Vykdydama priežiūrą NSI turėtų turėti galimybę įsitikinti, kad geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo SVS geba suvaldyti riziką, su kuria ta įmonė ar valdytojas susiduria.*

Įgyvendindamos pirmiau nurodytus principus, nacionalinės saugos institucijos turėtų turėti tam tikrų priemonių (kiekybinių, pusiau kiekybinių arba kokybinių), kad suprastų bendrą riziką valstybėje narėje. Tai labai svarbu rengiant priežiūros strategiją. Neturint aiškios informacijos apie riziką, su kuria susiduriama, neįmanoma priimti proporcingų ir tikslinių sprendimų dėl to, kas turi būti prižiūrima ir kaip geriausia tai padaryti. Nepakankamas sistemos rizikos suvokimas taip pat reiškia, kad valstybės ir NSI pokalbiuose praleista galimybė tinkamai apsvastyti, kokie saugos patobulinimai gali būti valdomi panaudojant turimą finansavimą. Nacionalinių saugos institucijų gebėjimas paaiškinti valstybei narei kur turėtų būti nukreiptas saugos gerinimas gali būti naudingas valstybėms narėms kuriant saugos gerinimo galimybes. Bendras supratimas apie saugos riziką sistemoje iš esmės yra atspirties taškas imantis veiksmų, kuriais siekiama pagerinti saugą, kad ta rizika būtų sumažinta.

Šiuo požiūriu taip pat derėtų pažymėti, kad tai, kaip NSI suvokia valstybėje narėje kylančią bendro pobūdžio riziką, neturėtų pernelyg skirtis nuo to, kaip ją suvokia nacionalinės infrastruktūros valdytojas. Pavyzdžiui, būtų galima tikėtis, kad infrastruktūros valdytojas ir NSI turėtų panašiai vertinti valstybės narės pervažų bendros rizikos lygį. Jeigu infrastruktūros valdytojas ir NSI laikosi labai skirtingų nuomonių, tai gali būti rizikos valdymo sistemos trūkumų požymis.

Kalbant apie priemones, kuriomis valstybėje narėje galima sudaryti bendrą požiūrį į riziką, Europos lygmeniu būtų naudinga užtikrinti konvergenciją siekiant sukurti standartinį būdą tai pasiekti. Tačiau šiame etape net šalyse, kuriose taikomi panašūs požiūriai, esama konkrečių skirtumų, dėl kurių sunku atlikti palyginimą Europos lygmeniu. Taikomi įvairūs požiūriai nuo itin sudėtingų iki labai paprastų ir tai gali būti Europos požiūrio naudojimo valstybės narės geležinkelių sistemoje brandos, dydžių ir įvairių kultūrinių skirtumų požymis.

Vertindama įvairių geležinkelių sistemos dalyvių gebėjimą valdyti riziką, NSI turi gebėti imtis priežiūros priemonių, kad nustatytų jų priežiūrinių organizacijų saugos valdymo sistemų veiksmingumą. Daugumoje NSI tuo tikslu pasitelkiami apmokyti ir kompetentingi inspektoriai, galintys priimti tokius sprendimus.

Nacionalinės saugos institucijos turi turėti galimybę naudotis informacija iš kuo daugiau šaltinių, kad galėtų sutikrinti informaciją ir išvengti pasitikėjimo vienu duomenų rinkiniu priežiūros prioritetams nustatyti. Nacionalinės saugos institucijos taip pat raginamos prireikus naudoti informaciją apie rizikos valdymą už geležinkelio pramonės ribų, kad patikrintų nustatytus faktus ir paskatintų rizikos valdymo procesų tobulinimą. Valstybėje narėje bus ypač svarbūs duomenų rinkiniai arba informacijos šaltiniai, pavyzdžiui, duomenys apie avarijas arba incidentus, bendrovės kasdieniai žurnalai ir rizikos modelių išvesties duomenys, kurie gali būti naudojami, jei jų yra. Tačiau kita iš skundų gauta informacija arba klausimai, kylantys dėl visuomenės nuomonės ar akademinio tyrimo, taip pat turėtų būti laikomi naudinga informacija, kuria remiantis būtų galima parengti rizika grindžiamą priežiūros strategiją ir planą.

Remdamosi BSB priežiūros srityje 7 straipsniu, NSI turėtų parengti kriterijų rinkinį, pagal kurį būtų sprendžiama, kas bus priežiūrimas ir kodėl. Tas kriterijų rinkinys susijęs su strategijos įgyvendinimu. Taip siekiama užtikrinti, kad vykdant priežiūros veiksmus būtų laikomasi nuoseklaus požiūrio ir kad įvairiems sistemos dalyviams būtų aišku, kodėl vertinama tam tikra veikla ir pagal kokius sėkmės kriterijus ji vertinama.

Traukinių eismo organizavimo ir valdymo TSS taip pat reikalaujama, kad nacionalinės saugos institucijos, įgyvendindamos savo priežiūros strategiją ir planą, stebėtų kaip veiksmingai laikomasi reikalavimų (nes traukinių eismo organizavimo ir valdymo TSS reglamentuojamas procesas ir taisyklės, kuriais prisidedama prie saugaus traukinių eksploatavimo), vykdant kasdienę savo reguliuojamų organizacijų SVS priežiūrą. Agentūros paskelbtos gairės dėl OPE TSS nustatytų pagrindinių eismo organizavimo ir valdymo principų taikymo ir naudojimo padės nacionalinėms saugos institucijoms vykdyti priežiūrą šioje srityje.

NSI taip pat gali patirti su rizika nesusijusį spaudimą iš išorės šaltinių. Toks spaudimas galėtų būti susijęs su visuomenės susirūpinimu dėl tam tikro geležinkelių eksploatavimo aspekto, dėl kurio politiniu požiūriu atsiranda būtinybė spręsti kilusią problemą. Tai gali būti susiję arba nesusiję su priežiūros strategija ir priežiūros planu, bet ir strategijoje, ir plane į tai turi būti atsižvelgiama. Tokie dalykai gali turėti didelį teigiamą poveikį saugai. Pavyzdžiui, valstybė narė gali priimti sprendimą per 10 metų panaikinti visas jos teritorijoje esančias pervažas, nors pagal rizika grindžiamą požiūrį gali būti numatoma ne panaikinti visas pervažas, o jas atnaujinti naudojant šiuolaikines apsaugos sistemas. Žinoma, jeigu per dešimt metų pervažų visai nebeliktų, sauga valstybėje narėje gerokai padidėtų. Kita vertus, NSI gali būti daromas spaudimas dėl pervažų patogumo naudoti, nors pagal rizika grindžiamą požiūrį jas reikėtų panaikinti.

Labai svarbu, kad rizika grindžiama priežiūra būtų susieta su saugos sertifikatų ir leidimų vertinimo rezultatais. Taip yra todėl, kad daugeliu atvejų sertifikato vertinimas bus susijęs tik su saugos valdymo sistemos taikymu geležinkelio įmonės arba infrastruktūros valdytojo veiklai popieriuje. Tai, ar taikymas veikia praktiškai, turi būti priežiūrima. Esamų geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų, kurie turi ilgą istoriją sektoriujam atveju priežiūros veikla gali būti organizuota tolygiais sertifikato galiojimo laikotarpiu. Naujų sistemos dalyvių atveju gali būti tikslinga sugriežtinti priežiūrą sertifikato galiojimo laikotarpio pradžioje arba po veiklos pradžios, kad priežiūros veikla būtų nukreipta į konkrečius SVS elementus, siekiant užtikrinti, kad tai, kas parašyta popieriuje, iš tiesų būtų nuosekliai įgyvendinama praktikoje. Tiek esamoms įmonėms, tiek naujiems rinkos dalyviams labai svarbu, kad priežiūros veiklos sritis būtų tikslinė atsižvelgiant į riziką.

Kadangi NSI priežiūros išteklių neretai maži, sprendžiant, ką ir kodėl priežiūrėti, atsižvelgiant į riziką, būtina išnagrinėti, kurių elementų priežiūra bus vertingiausia. Pavyzdžiui, gali būti taip, kad infrastruktūros valdytojui žinomos su lūžusiais bėgiais susijusios problemos ir jis yra parengęs programą šiai problemai išspręsti. Jeigu NSI skirtų tam daug laiko, ji, ko gero, panaudotų savo išteklius neoptimaliai. Vietoj to NSI gali nuspręsti sutelkti dėmesį į sritį, kurioje, atrodo, infrastruktūros valdytojui nepavyksta išspręsti problemos.

4. Priežiūros strategija

Pagal BSB priežiūros srityje 3 straipsnį NSI turi turėti priežiūros strategiją, į kurią turi būti įtraukti BSB I priede išvardyti elementai. Siūlomas priežiūros strategijos šablonas pateikiamas šio vadovo Priedas. Šablono antraščių tikslas – sudaryti galimybę taikyti nuoseklų požiūrį į priežiūros strategijų rengimą visose valstybėse narėse, kad NSI pasitikėtų palaikomais saugos lygiais. Be to, kadangi Agentūra turi dalyvauti stebint NSI veiklos rezultatus, bendra tokių strategijų struktūra padėtų jai atlikti šią funkciją.

4.1 Bendroji informacija

Teikiant bendrąją informaciją pakaks iš esmės apibūdinti valstybės narės geležinkelių tinklo dydį, įskaitant geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų skaičių. Šiame skirsnyje taip pat reikėtų aptarti priežiūros strategijos galiojimo laikotarpį ir jos peržiūros tvarką.

4.2 Tikslas

Šio vadovo tikslas turėtų derėti su strategijos tikslu, pavyzdžiui, „kartu su sektoriaus atstovais imtis bendrų veiksmų siekiant nuolat gerinti saugos valdymas rodiklius“. Šiame skirsnyje taip pat reikėtų nurodyti, kaip tas tikslas bus pasiektas.

4.3 Priežiūros principai

Šiais principais pakartojamas NSI įsipareigojimas laikytis pagrindinių vertybių, kuriomis užtikrinama, kad sprendimai priežiūros metu būtų priimami tvirtai, bet sąžiningai. BSB dėl priežiūros I priede nustatyta, kad rengdama priežiūros strategiją ir pagal ją parengtą (-us) planą (-us) NSI renka ir analizuoja duomenis ir (arba) informaciją iš įvairių šaltinių. Šaltiniai apima saugos valdymo sistemų vertinimo informaciją, ankstesnės priežiūros veiklos rezultatus, inspektorių ekspertų nuomonę, atitinkamą informaciją, gautą iš geležinkelio riedmenų leidimų, nacionalinių eismo įvykių tyrimo įstaigų (NII) ataskaitas, kitus duomenis apie avarijas ar riktus, geležinkelio įmonių ar infrastruktūros valdytojų metines saugos ataskaitas, už techninę priežiūrą atsakingų subjektų ataskaitas, visuomenės narių skundus ir kitus susijusius šaltinius. Iš esmės NSI turėtų naudotis atitinkama informacija iš bet kurių šaltinių, kad nustatytų, kur pagrindinės rizikos sritys yra valstybių narių geležinkelių sistemoje. Jos turės įvertinti ir išanalizuoti turimą informaciją, kad nustatytų, kurie klausimai yra svarbiausi, ir tada turės parengti strategiją, kuria šie klausimai būtų sprendžiami kartu su planu, kuriuo būtų siekiama nustatyti, kaip ir per kokį laikotarpį strategija bus įgyvendinama. NSI turi nustatyti, kokių išteklių reikia siūlomai strategijai ir planui įgyvendinti, ir skirti pakankamai išteklių jiems įgyvendinti. Galiausiai NSI strategija ir planas turi apimti visus klausimus, susijusius su tarpvalstybinėmis operacijomis ar infrastruktūra, ir prireikus koordinuoti veiksmus su bet kuria kita NSI..

Priežiūros principai, kuriuos turėtų taikyti NSI, iš esmės išvardyti BSB priežiūros srityje I priede. NSI turėtų vykdyti priežiūros veiklą laikydamosi griežtumu ir teisingumu grindžiamo požiūrio. Priežiūros principai parengti siekiant padėti NSI tai padaryti.

Nacionalinės saugos institucijos turėtų taikyti vykdymo užtikrinimo ir rizikos **proporcingumo** principą. Veiksmai, kurių nacionalinė saugos institucija imasi siekdama užtikrinti atitiktį arba priversti geležinkelio įmones ir infrastruktūros valdytojus atsiskaityti už savo teisinių įsipareigojimų nevykdymą, turėtų būti proporcingi bet kokiai saugos rizikai arba bet kokio reikalavimų nesilaikymo galimam rimtumui, įskaitant bet kokią faktinę ar galimą žalą. Šis principas yra labai svarbus nacionalinėms saugos institucijoms, nes jos, laikydamosi šio požiūrio, savo reguliavimo srities institucijoms įrodo, kad teisės aktus taiko pagrįstai ir

sąžiningai. Tai sumažina galimą reguliuojamų organizacijų baimę, kad NSI perdėtai nubauds už klaidas ir suklydimus, o tai savo ruožtu sukuria slaptumo ir baimės kultūrą, kuri neskatina griežtos rizikos kontrolės.

Siekdamos užtikrinti, kad nacionalinė saugos institucija panašiomis aplinkybėmis siektų panašių tikslų panašiu būdu, nacionalinės saugos institucijos turėtų taikyti **nuoseklus požiūris** principą. Geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojai nori, kad skirtingų darbuotojų, vykdančių priežiūrą vienoje NSI, ir skirtingų NSI, kai sudaromi susitarimai dėl sienų kirtimo aspektų, būtų traktuojami vienodai. Taip jiems suteikiamas tikrumas ir sudaromos sąlygos geriau planuoti. Tuo taip pat sprendžiami su saugos kultūra susiję klausimai ir mažinama geležinkelių organizacijų baimė nacionalinių saugos institucijų atžvilgiu.

Nacionalinės saugos institucijos priežiūros veikla visų pirma turėtų būti **nukreipta** į tą veiklą, kuri, nacionalinės saugos institucijos nuomone, kelia didžiausią riziką arba kai pavojus yra mažiausiai gerai kontroliuojamas. Šiuo tikslu nacionalinė saugos institucija turėtų turėti geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų saugos valdymo veiklos vertinimo metodus ir priemones. Tuo atveju, kai NSI išteklių yra riboti, o joms keliama daug reikalavimų, labai svarbu, kad daugiausia dėmesio būtų skiriama toms rizikoms, kurios yra pačios rimčiausios. Šiuo tikslu NSI atlieka geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų valdymo rezultatų analizę.

Nacionalinės saugos institucijos turėtų nuspręsti dėl savo prioritetų, kad galėtų veiksmingai naudoti savo **išteklis**, tačiau kiekviena nacionalinė saugos institucija turėtų nuspręsti, kaip geriausia tai padaryti. Veiksmai turėtų būti sutelkti į tuos, kurie yra atsakingi už riziką ir kurie gali geriausiai ją kontroliuoti. NSI turi nedaug išteklių, todėl svarbu, kad jie būtų išmintingai naudojami siekiant kuo labiau padidinti NSI veiksmingumą užtikrinant, kad atsakingi asmenys tinkamai valdytų riziką.

Nacionalinės saugos institucijos turėtų taikyti **skaidrumo** principą, kad padėtų geležinkelio įmonėms ir infrastruktūros valdytojams suprasti, ko iš jų tikimasi (įskaitant tai, ko jie turėtų arba neturėtų tikėtis) ir ko jie turėtų tikėtis iš nacionalinės saugos institucijos. Geležinkelio įmonėms ir infrastruktūros valdytojams labai svarbu suprasti, kaip NSI priima sprendimus, kad jie galėtų suprasti, koks bus tikėtinas rezultatas, jei jie tinkamai nekontroliuos rizikos.

Nacionalinės saugos institucijos turėtų būti **atskaitingos už** savo sprendimus pagal Direktyvos (ES) 2016/798 18 straipsnio 3 dalį. Todėl nacionalinės saugos institucijos turi turėti vidaus tvarką, pagal kurią jos gali būti atskaitingos. Be to, nacionalinės saugos institucijos taip pat turėtų turėti skundų nagrinėjimo procedūrą. NSI turi priimti sprendimus, iš kurių kai kurie neigiamai paveiks geležinkelio įmones ir infrastruktūros valdytojus, kurie neveiksmingai valdo riziką. Svarbu, kad NSI turėtų aiškius šių sprendimų priėmimo kriterijus, kad būtų aišku, kaip jie buvo priimti. Antra, labai svarbu, kad būtų nustatytas tokių sprendimų apskundimo procesas, kai reguliuojama įstaiga mano, kad NSI viršijo savo įgaliojimus arba nesilaikė tinkamo proceso.

Nacionalinės saugos institucijos turėtų parengti **bendradarbiavimo** susitarimus su kitomis kompetentingomis institucijomis, kad galėtų dalytis informacija ir plėtoti vieningą požiūrį į geležinkelių saugai kenkiančius klausimus. Nacionalinės saugos institucijos turi taikyti keitimosi svarbia informacija tarpusavyje ir su kitomis kompetentingomis institucijomis procedūras. Tai labai svarbu siekiant užtikrinti, kad prireikus tinkama institucija imtųsi tinkamų veiksmų.

Jeigu NSI taiko šiuos principus, su prižiūrimais subjektais bus elgiamasi teisingai, kartu užtikrinant būtiną griežtumą. Taip pat derėtų pažymėti, kad šie principai papildo vienas kitą ir, kai NSI juos taiko, jos reguliuojamos įstaigos ją vertina kaip kompetentingą ir pagrįstai veikiančią instituciją, atvirai ir sąžiningai priimančią pagrįstus sprendimus. Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad šio vadovo priede pateiktame priežiūros strategijos šablone šie principai išdėstyti dar kartą. Mat ta strategija itin svarbi siekiant nustatyti, kaip bus vykdoma priežiūra, ir pakartojant tuos principus parodomas tvirtesnis NSI įsipareigojimas jų laikytis ir jos požiūrio skaidrumas.

Agentūra taip pat yra parengusi *vadovą dėl vykdymo užtikrinimo valdymo modelio*, kuriuo gali naudotis priežiūrą vykdančys asmenys ir kuriame taip pat išdėstyti pirmiau apibūdinti principai. Vadove tie principai įtraukti į matricą, kuria siekiama padėti priežiūrą vykdančioms asmenims priimti tinkamus vykdymo

užtikrinimo sprendimus remiantis rizikos skirtumų analize. Kuo didesnis rizikos skirtumas, t. y. tarp tikėtinai organizacijos pozicijos, jeigu visos taisyklės tinkamai taikomos, ir faktinės pozicijos, tuo didesnių vykdymo užtikrinimo veiksmų reikėtų tikėtis.

4.4 Priežiūros priemonės

Priežiūros tvarka turėtų bendrai apimti NSI valdymo struktūrą ir personalą, įskaitant tai, kaip valdomos sąsajos su saugos sertifikavimu ir saugos įgaliojimais. NSI turėtų skaidriai informuoti apie savo valdymo struktūrą ir apie tai, kaip prireikus priežiūros klausimai perduodami iš veiklos į aukštesnį lygmenį, be kita ko, atitinkamais atvejais priimant sprendimus dėl vykdymo užtikrinimo. NSI taip pat turėtų būti skaidri spęsti, kaip ji priima sprendimus dėl rizikos reguliavimo vienoje srityje, o ne kitoje. NSI turėtų nurodyti, kas yra jos darbuotojai ir kaip apskritai ji išlaiko savo kompetenciją (žr. *Agentūros kompetencijų valdymo sistemos vadovą*) ir kokiu pagrindu ji paskiria darbuotojus. NSI taip pat turėtų nurodyti, kaip ji ketina vertinti saugos valdymo sistemų veikimą vykdydama priežiūros veiklą, pavyzdžiui, taikydama brandos modelius ir (arba) saugos kultūros modelius arba kitas priemones. Agentūra parengė vieno pasiūlyto valdymo brandos modelio vadovą, kuriuo gali naudotis ir institucijos, ir suinteresuotieji subjektai. (taip pat žr. *Agentūros vadovą dėl valdymo brandos modelio*).

Vienas svarbiausių klausimų NSI – kaip valdomi nauji rinkos dalyviai, jeigu nėra ankstesnės informacijos apie jų SVS kokybę. Dėl šios priežasties būta atvejų, kai tam tikros NSI pirmą kartą į geležinkelių rinką patenkantiems dalyviams išdavė saugos sertifikatą, kurio galiojimo trukmė buvo trumpesnė nei 5 metai. Kitos NSI priėmė sprendimą atlikti išsamesnį naujo dalyvio audito prieš išduodamos jam saugos sertifikatą arba iš karto po jo išdavimo. Ribotą galiojimo laiką reikia pagrįsti tuo, kad toks apribojimas būtinas siekiant užtikrinti veiksmingą geležinkelių eksploatavimo veiklos saugai kylančios rizikos kontrolę. NSI gali išsamiau tirti naujus dalyvius po sertifikavimo siekdamas užtikrinti, kad jie taiko tinkamas saugos priemones. Savo priežiūros strategijoje ir plane NSI turėtų aiškiai nurodyti, kokios tai priemonės.

4.5 Rizikos lygis valstybėje narėje

Kitame skirsnyje dėl rizikos lygių valstybėje narėje reikėtų išnagrinėti, kaip jie nustatomi, pvz., naudojant rizikos ir (arba) brandos modelius, ir aptarti visus klausimus, susijusius su tuo, kodėl tam tikrų rūšių rizika įtraukta į strategiją, o kitų – ne.

4.6 Strateginiai priežiūros prioritetai

Kitame skirsnyje reikėtų aptarti, kaip nustatomi strateginiai prioritetai. Reikėtų aprėpti šiuos aspektus:

- *Kaip turi būti prižiūrimos SVS. Čia NSI turėtų išdėstyti priežiūros metodus (žr. toliau pateiktą 4.7 skirsnį), kuriuos ji tikriausiai naudos, ir paaiškinti, kodėl teikia pirmenybę tam tikroms sritims palyginti su kitomis;*
- *Kaip prireikus bus vykdoma koordinuota ir (arba) bendra priežiūra su kitomis NSI (žr. skirsnį dėl koordinuotos priežiūros ir bendradarbiavimo);*
- *Aukštesnio lygio rizika. Šioje įtraukoje NSI turėtų nurodyti, kuri, jos nuomone, didžiausia saugos rizika sistemoje, ir paaiškinti, kuo remdamasi ji padarė tokią išvadą;*
- *Mažesnio lygio rizika bus prižiūrima bendrai. Šioje įtraukoje NSI turėtų nurodyti, kuri, jos nuomone, antrarūšė rizika, ir paaiškinti, kuo remdamasi ji padarė tokią išvadą.*

4.7 Priežiūros metodai

Pagal BSB priežiūros srityje 4 straipsnį NSI turi patvirtinti tinkamus metodus ir juos nurodyti planuodama savo priežiūros veiklą. Priežiūros metodai vartojami bendrąja prasme, tad jie apima ir informacijos rinkimą (susijusią veiklą) siekiant ištirti valdymo sistemos veikimo rezultatus saugos srityje ir tiesiogiai nurodant konkrečią veiklą, kaip antai pokalbių rengimą. Kadangi geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų priežiūra siekiant įsitikinti, kad jie laikosi ES ir nacionalinės teisės aktų, yra bendro pobūdžio NSI užduotis, atitinkamai yra daug įvairių metodų, kuriuos taikant galima rinkti informaciją apie reikalavimų laikymosi lygį. Tačiau visi tie metodai susiję su informacijos gavimu įvairiais būdais išanalizavus, ką iš jos galima sužinoti apie prižiūrimos organizacijos saugos valdymo sistemą ir teisės aktų laikymosi lygį.

Yra įvairių konkrečių metodų, kuriuos galima naudoti vykdant priežiūros veiklą vietoje arba ne. Tie metodai yra tokie:

- *Fizinio turto, kaip antai riedmenų arba infrastruktūros elementų, patikrinimas vietoje siekiant užtikrinti;*
- *Saugos valdymo procedūrų ir dokumentacijos patikrinimas siekiant užtikrinti, kad jos tinkamos;*
- *Pokalbiai su visų lygmenų geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo darbuotojais siekiant išsiaiškinti, kaip jie supranta, kaip praktiškai įgyvendinamos procedūros ir taisyklės, ir susidaryti įspūdį apie organizacijos saugos kultūrą;*
- *Auditai pagal nustatytą valdymo sistemos standartą, pvz., OHSAS 18001:2007;*
- *Auditai pagal NSI nustatytą modelį;*
- *Veiklos arba proceso auditai ir (arba) patikrinimai po incidento;*
- *Saugos valdymo pajėgumų (brandos) auditai;*
- *Duomenų analizė;*
- *Atrankinis produktų ar veiklos vertinimas;*
- *Užduočių vykdymo stebėjimas (pvz., važinėjimas taksi stebint, kaip elgiasi vairuotojas);*
- *NSI dalyvavimas svarbiausiuose GĮ ar IV vadovybės posėdžiuose (pvz., dėl pervažų ar naujų infrastruktūros projektų).*
- *Organizacijų, kurios privalo užpildyti įsivertinimo klausimynus, apklausos, pvz., siekiant įvertinti saugos kultūrą arba teisės aktų ar kontrolinių sąrašų reikalavimų laikymąsi;*
- *Bet kokia kita svarbi veikla, kurią vykdydama NSI gali kaupti žinias apie tam tikrą GĮ ar IV, jų saugos valdymą ir saugos kultūrą.*

Šiame vadove:

- **Patikrinimas** – tai įgalioto ir kompetentingo NSI darbuotojo pasitelkimas konkrečiam ir ribotam GĮ arba IV veiklos aspektui patikrinti. Patikrinimas turėtų būti atliekamas siekiant nustatyti, ar laikomasi Europos ir nacionalinės teisės aktų, arba patikrinti, ar tai, kas buvo pasakyta ar įrašyta saugos valdymo sistemą pagrindžiančiuose dokumentuose, iš tikrųjų vyksta praktiškai. Atliekant šiuo atveju numatytą patikrinimą patikrinama, ar procesas yra įdiegtas, ir patikrinama, ar jis veikia tinkamai. Tai nereiškia, kad „žymimuoju langeliu“ tikrinama, ar yra tam tikrų dokumentų arba įrangos, nes tai gali tik parodyti inspektoriui, kad kas nors yra, o ne tai, kad tai naudojama praktikoje.
- **Auditai** – struktūrinės intervencijos priemonės, kai GĮ ar IV nagrinėjamas taikant tam tikrą saugos valdymo standartą arba audito protokolą.

- **Saugos valdymo pajėgumų brandos modelio auditai** – struktūrinis metodas atlikti audituojamos organizacijos SVS auditą taikant valdymo pajėgumų (brandos) modelį, siekiant nustatyti jos saugos valdymo veiksmingumą (taip pat žr. Agentūros vadovą dėl valdymo brandos modelio). Taikant tokį modelį, jeigu kompetentingas priežiūros personalas naudoja jį teisingai, galima susidaryti įspūdį apie SVS veikimo rezultatus. Todėl tai gali būti naudinga NSI priemonė teikti saugos sertifikavimo įstaigai informaciją apie konkrečios SVS veikimą, kai svarstoma atnaujinimo paraiška.

Naudojami metodai, kaip antai pokalbiai, dokumentų peržiūra arba patikrinimas, gali būti daugiau ar mažiau išsamūs, apimti daugiau ar mažiau procesų ir būti taikomi kartu siekiant susidaryti įspūdį apie organizacijos saugos rodiklius ir nustatyti pagrindinius trūkumus.

Be to, pokalbiai su asmenimis, dokumentų tyrimas ir patikrinimai gali būti naudojami siekiant priimti sprendimą dėl organizacijos valdymo brandos ir sistemos pajėgumų kontroliuoti riziką, su kuria joje susiduriama. Auditą atliekantis kompetentingas asmuo savo nuožiūra taiko valdymo pajėgumų ar brandos modelį, kad įvertintų organizacijos saugos valdymo sistemos veiksmingumą valdant saugą.

Užduočių vykdymo stebėjimas ir dalyvavimas vadovybės posėdžiuose – tai veiksmai, kuriais siekiama NSI sukaupti daugiau žinių apie tam tikrą geležinkelio įmonę ar infrastruktūros valdytoją ir jo saugos kultūrą.

Idealiu atveju NSI rekomenduojama kartu taikyti įvairius priežiūros metodus. Kiekviena NSI turėtų siekti geros pusiausvyros tarp pagal principą „iš viršaus į apačią“ vykdomos veiklos (SVS auditų) ir pagal principą „iš apačios į viršų“ vykdomos veiklos (patikrinimų vietoje stebint, kas vyksta). Vykdamt priežiūrą galima kartu taikyti turimus patikrinimo veiksmus ir juos derinti su SVS auditais siekiant atrankiniu būdu įvertinti valdymo priemones. Taip bus kompensuoti kai kurie tam tikrų metodų trūkumai ir bus sudarytas tikresnis bendrasis vaizdas, kaip priežiūros subjektui sekasi praktiškai vykdyti veiklą.

NSI taip pat gali naudoti pirmiau aprašytus metodus siekdama išsamiai įvertinti geležinkelio įmonių ir (arba) infrastruktūros valdytojų sąsajas, kad sudarytų bendrą vaizdą valstybės narės lygmeniu apie tai, kaip geležinkelių sistemoje pavyksta išspręsti įvairius klausimus.

Toliau esančioje lentelėje ir paveiksle parodyta, kaip tarpusavyje susiję bendrasis patikrinimas ir valdymo sistemų auditai, ypač pokalbių, dokumentų peržiūros ir stebėjimo metodai. Tokie metodai išvardijami tokiuose standartuose, kaip ISO 19011 „Vadybos sistemų audito gairės“, ir NSI gali savo nuožiūra spręsti, ar laikytis standarto reikalavimų. Toliau pateiktoje lentelėje nurodyti įvairių tipų metodai, susiję su įvairių rūšių veikla.

1 lentelė. Ryšys tarp veiklos ir už jos ribų vykdomų valdymo sistemų audito ir inspekcijų veiklos

	<i>Veiksmai vietoje</i>	<i>Veiksmai ne vietoje</i>
<i>Bendravimas su žmonėmis</i>	<p>Pokalbių rengimas.</p> <p>Kontrolinių sąrašų ir klausimynų pildymas dalyvaujant audituojamam subjektui.</p> <p>Dokumentų peržiūra dalyvaujant audituojamam subjektui.</p> <p>Atrankinis vertinimas</p>	<p>Naudojant interaktyvias ryšio priemones:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rengiant pokalbius; • pildant kontrolinius sąrašus ir klausimynus; • atliekant dokumentų peržiūrą dalyvaujant audituojamam subjektui.
<i>Ribotas bendravimas su žmonėmis ir (arba) nebendravimas</i>	<p>Dokumentų peržiūra (pvz., įrašų, duomenų analizė).</p> <p>Atliekamo darbo stebėjimas.</p> <p>Patikrinimas vietoje.</p> <p>Kontrolinių sąrašų pildymas.</p> <p>Atrankinis vertinimas (pvz., produktų).</p>	<p>Dokumentų peržiūra (pvz., įrašų, duomenų analizė).</p> <p>Atliekamo darbo stebėjimas naudojant stebėjimo priemones, atsižvelgiant į socialinius ir teisinius reikalavimus.</p> <p>Duomenų analizė.</p>

4.8 Priežiūros planas (-ai)

Priežiūros plane (-uose) turėtų būti praktiškai numatyta, kaip taikyti priežiūros strategiją jos galiojimo laikotarpiu. Kadangi priežiūros planas rengiamas remiantis priežiūros strategija, jis turėtų būti grindžiamas priežiūros strategijoje nustatyta rizika, kurią reikia prižiūrėti. Priežiūros plane taip pat reikėtų pabrėžti, kaip veiks sąsajos tarp saugos sertifikavimo ir įgaliojimų suteikimo vertinimo proceso ir geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų priežiūros proceso saugos sertifikato ar leidimo galiojimo laikotarpiu, tam tikrais atvejais įskaitant būtinybę koordinuoti veiksmus su Agentūra, kai ji yra saugos sertifikavimo įstaiga, ir su kitomis NSI. Priežiūros plane turi būti pateikta informacija apie jo rengimo ir peržiūros procesą ir nuorodos į priežiūros strategiją, be kita ko, susijusias su tuo, kaip remiantis plano įgyvendinimo rezultatais atliekami strategijos pakeitimai. Priežiūros plane turėtų būti išsamiai išdėstyta, kurias geležinkelio įmones ir infrastruktūros valdytojus reikia prižiūrėti tais metais, kuriems parengtas planas, ir tokios priežiūros priežastys. Priežiūros plane turėtų būti nurodyti ištekliai, kuriuos reikėtų paskirstyti priežiūrai. Taip pat reikėtų nurodyti priežiūros metodus, kurie bus taikomi vykdant priežiūrą. Jeigu priežiūros plane atsižvelgiama į su žmogaus veiksniais susijusias problemas, NSI turėtų siekti įvertinti, kaip su tais klausimais tvarkomasi geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų SVS.

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

4.9 Vykdyto užtikrinimas

BSB dėl priežiūros 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad NSI turi turėti geležinkelio įmonės arba infrastruktūros valdytojo SVS nustatytų reikalavimų nesilaikymo atvejų valdymo kriterijus, o 1 priede nustatyta, kad prirėikus NSI turėtų imtis vykdyto užtikrinimo veiksmų. Šis veiksmas priklausys nuo to, kokių sankcijų pagal atskirus nacionalinės teisės aktus gali imtis NSI. Taikant BSB dėl priežiūros reikalavimų nesilaikoma tais atvejais, kai geležinkelio įmonės arba infrastruktūros valdytojo SVS neatitinka pagrindinio rizikos kontrolės reikalavimo. Sankcijos, kurias NSI galėtų taikyti, turėtų būti grindžiamos pagrindiniais priežiūros principais (žr. 4.3 skirsny). NSI turi įrodyti, kad bet kokie veiksmai, kurių ji imasi, yra proporcingi ir orientuoti į numanomą riziką. BSB dėl priežiūros (5 straipsnio 2 dalies a punktas) klausimai, kuriuos NSI turėtų spręsti, skirstomi į pagrindinius reikalavimų nesilaikymo atvejus ir kitas susirūpinimą keliančias sritis. Sankcijos, kurią NSI galėtų siekti taikyti, dydis turėtų atspindėti neatitikties arba susirūpinimo lygį. Organizacija, kuriai taikomos sankcijos, turi gebėti suprasti, kodėl taikoma sankcija ir kaip ji gali būti patobulinta. Nacionalinės saugos institucijos gali naudoti bet kokį vykdyto užtikrinimo valdymo modelį, kuris apima pagrindinius priežiūros principus, kad vykdyto užtikrinimo veiksams pagal nacionalinę ar ES teisę būtų suteiktas struktūrinis ir skaidrus procesas. Siekdama padėti NSI, Agentūra parengė vykdyto užtikrinimo valdymo modelį, kurį galima naudoti kaip vadovą kartu su įvairiomis nacionalinėmis taisyklėmis. (Žr. agentūros vykdyto užtikrinimo valdymo modelio vadovą).

5. Priežiūros informacijos perdavimas ir ryšys su bendro saugos sertifikato ir transporto priemonių leidimo vertinimu

Akivaizdu, kad priežiūra – tai priemonė, kuria NSI užtikrina, kad geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo SVS veiktų laikantis pirminėje paraiškoje bendram saugos sertifikatui arba įgaliojimams saugos srityje gauti išdėstytų sąlygų. Direktyvos (ES) 2016/798 17 straipsnio 5 dalyje ir BSB priežiūros srityje I priede labai aiškiai nustatyta, kad, jeigu vykdydama priežiūrą NSI nustato, jog bendro saugos sertifikato turėtojas nebetenkina sertifikavimo sąlygų, ji gali apriboti ar panaikinti sertifikatą arba prašyti, kad tai padarytų Agentūra, kai ji yra saugos sertifikavimo įstaiga (vienas struktūrinis metodas, taikytinas tokiais atvejais, išdėstytas Agentūros vykdymo užtikrinimo valdymo modelio vadove). Pagal tos pačios direktyvos 17 straipsnio 7 dalį NSI užtikrina, kad struktūriniai posistemiai atitiktų esminius reikalavimus, o NSI arba saugos sertifikavimo įstaiga gali apriboti arba panaikinti infrastruktūros valdytojo įgaliojimus saugos srityje, jei nebetenkinamos sąlygos, kuriomis jie buvo išduoti.

BSB priežiūros srityje 5 straipsnyje paaiškinama būtinybė bendro saugos sertifikato ar įgaliojimų saugos srityje pratęsimo ar atnaujinimo tikslais keistis vykdant priežiūrą gaunama informacija su NSI padaliniu, atsakingu už saugos sertifikatų vertinimą, arba su Agentūra. Toliau tame pačiame straipsnyje nustatyta, kad NSI turėtų perduoti saugos sertifikavimo įstaigai arba tarpvalstybinės infrastruktūros NSI svarbią informaciją, kurią sudaro bent:

- a) *Reikšmingų reikalavimų nesilaikymo atveju, kurie gali turėti poveikį saugos rodikliams arba sukelti didelę riziką saugai, ir bet kokių kitų susirūpinimą keliančių sričių, nustatytų vykdant priežiūros veiksmus, aprašymas. Tą informaciją galima gauti iš auditų, saugos valdymo brandos modelio auditas ir patikrinimų ataskaitų ir apibendrinti pakartotinio vertinimo tikslais;*
- b) *Geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo parengto (-ų) veiksmų plano (-ų) statusas įveikiant a punkte paminėtus reikšmingo reikalavimų nesilaikymo atvejus ir svarbūs veiksniai, kurių ėmėsi nacionalinė saugos institucija, prižiūradama, kaip sprendžiami tie klausimai. Šią informaciją galima gauti iš tolesnių auditų, saugos valdymo brandos modelio auditas ir patikrinimų;*
- c) *Valstybėje narėje veikiančios geležinkelio įmonės arba infrastruktūros valdytojo saugos rodiklių apžvalga. Šią informaciją galima gauti iš pajėgumų (brandos) modelio (jei jis taikomas) arba ekspertų išvadų vertinant saugos valdymo sistemos procesų rodiklius ir pajėgumus (t. y. kaip juos taikant sekasi įgyvendinti teisinius įsipareigojimus ir nuolat tobulėti rizikos kontrolės srityje);*
- d) *Geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo parengto (-ų) veiksmų plano (-ų), kuriais siekiama išspręsti atliekant ankstesnį vertinimą nustatytas problemas, statusas.*

NSI teikia saugos sertifikavimo įstaigai būtiną informaciją, kad ji suprastų, kaip sekasi praktiškai taikyti SVS ir kokių trūkumų esama. Tai leis saugos sertifikavimo įstaigai tiksliau vykdyti vertinimo veiksmus.

Siekdama atitikti šiuos reikalavimus NSI turės apsvarstyti, kokia informacija apie reguliuojamą organizaciją svarbi pirmiau išvardytose keturiose srityse. Kalbant apie a punktą, akivaizdu, kad informacija turėtų būti susijusi su klausimais, kuriuos NSI laiko svarbiais rizikos kontrolei (taikant saugos valdymo sistemą), o pagal b ir d punktus – šalių sutartais veiksmais ir tvarkaraščiais, pagal kuriuos nagrinėjamas problemas turėtų savanoriškai spręsti pati organizacija arba NSI imdamasi veiksmų ir reikalaujama, kad organizacija ištaisytų padėtį. Pagal c punktą NSI turi pateikti saugos sertifikavimo įstaigai arba tarpvalstybinės infrastruktūros NSI išsamų organizacijos saugos rodiklių apibūdinimą. Tai galima padaryti, pavyzdžiui, pateikiant nagrinėjamos organizacijos priežiūros ataskaitą arba organizacijos valdymo brandos modelio taikymo rezultatus, pagal kuriuos galima apžvelgti santykinis SVS veikimo rezultatus.

Be pirmiau išvardytų dalykų, toliau pateikti aspektai taip pat gali padėti suprasti, kokia dar informacija gali būti naudinga saugos sertifikavimo įstaigai siekiant suvokti, kaip veikia SVS:

- a) *Įvairių priežiūros veiksmų istorija po ankstesnio bendro saugos sertifikato išdavimo ar įgaliojimų saugos srityje suteikimo ir tolesni veiksmai pagal NSI rekomendacijas, suformuluotas jai vykdant priežiūrą. Šią informaciją galima gauti iš NSI priežiūros plano (-ų) ir tolesnių veiksmų lentelės pagal NSI rekomendacijas, skirtas tam tikrai geležinkelio įmonei ar infrastruktūros valdytojui;*
- b) *Būsimų NSI priežiūros veiksmų, planuojamų dėl tam tikros geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo, apžvalga. Šią informaciją galima gauti iš ateities NSI priežiūros plano (-ų);*
- c) *Bet kokie informacijos apie nelaimingus atsitikimus (incidentus) ir NSI pateiktus skundus rinkimo ir analizės rezultatai, susiję su saugos valdymo sistemos veikimo rodikliais, įskaitant trumpą kiekvieno įvykio ir veiksmo, kurio ėmėsi NSI prižiūradama, kaip sprendžiamos nustatytos problemos, santrauką. Šią informaciją galima rinkti ir analizuoti remiantis metine geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo saugos ataskaita, geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo pranešimais NSI apie incidentus (nelaimingus atsitikimus) ir naudojantis duomenų bazėmis ar registrais, pvz., [ERAIL](#), nelaimingiems atsitikimams ir incidentams geležinkelyje tirti;*
- d) *Informacija apie didelę saugai kylančią riziką, nustatytą atliekant geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo vidaus auditus ir kitą stebėsenos veiklą, veiksmų plano, kuriuo siekiama išspręsti problemas, statusą ir veiksmus, kurių ėmėsi NSI kontroliuodama jų įvykdymą ir veiksmingumą po ankstesnio bendro saugos sertifikato išdavimo ar įgaliojimų saugos srityje suteikimo. Šią informaciją galima rinkti ir analizuoti remiantis metine geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo saugos ataskaita (pvz., ataskaitą apie BSB stebėsenos srityje taikymą);*
- e) *Informacija, kurią teikia tam tikra NII apie vykdomus bet kokių su geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo veikla susijusių įvykių tyrimus ir apie dar neįgyvendintas ankstesnių tyrimų rekomendacijas, kurių geležinkelio įmonė ar infrastruktūros valdytojas neįvykdė. Šią informaciją galima rinkti ir analizuoti remiantis metine geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo saugos ataskaita ir naudojantis duomenų bazėmis ar registrais, pvz., [ERAIL](#), nelaimingiems atsitikimams ir incidentams geležinkelyje tirti. Pagal BSB priežiūros srityje 8 straipsnio 3 dalį NSI taip pat turėtų koordinuoti savo veiksmus su NII. Vykstant tokiam koordinavimui reikėtų tikėtis, kad NSI ir NII dalysis svarbia informacija;*
- f) *Bet kokių nacionalinės teisės aktuose numatytų NSI vykdymo užtikrinimo veiksmų, susijusių su saugos valdymo sistemos veikimu, kurių imtasi geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo atžvilgiu po ankstesnio bendro saugos sertifikato išdavimo ar įgaliojimų saugos srityje suteikimo, apžvalga. Ši informacija susijusi su NSI veiksmais, kurių ji imasi siekdama užtikrinti savo sprendimų, pvz., pranešimų apie būtinybę ištaisyti padėtį ir (arba) draudimą, baudas ir laikinąsias saugos priemones (kaip tai suprantama pagal Direktyvos (ES) 2016/798 17 straipsnį), įvykdymą;*
- g) *Bet kokia papildoma informacija, kuri, NSI nuomone, yra svarbi vertinimui. Papildomą informaciją galima rinkti ir analizuoti remiantis metine geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo saugos ataskaita ir metine NSI ataskaita.*

Apskritai tikimasi, kad NSI teiks pirmiau nurodytą informaciją saugos sertifikavimo įstaigai, kai pateikiama paraiška bendram saugos sertifikatui gauti. Jeigu, vykdydama priežiūrą, NSI nusprendžia imtis vykdymo užtikrinimo veiksmų, įskaitant geležinkelio organizacijos persekiojimą, ir mano, kad saugos sertifikavimo įstaiga turėtų apsvarstyti galimybę panaikinti bendrą saugos sertifikatą, ji turėtų perduoti tą klausimą tiesiogiai spręsti saugos sertifikavimo įstaigai ir nelaukti paraiškos dėl bendro saugos sertifikato pratęsimo.

Taigi, tai reiškia, kad tarp už priežiūrą atsakingos organizacijos ir sertifikavimo įstaigos turi vykti tam tikras veiksmų koordinavimas. Žinoma, svarbu užtikrinti, kad priežiūros institucijos ir saugos įvertinimą atliekančios įstaigos dalytųsi svarbia informacija, kad atitinkama šalis tinkamai spręstų su geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo SVS susijusius klausimus. NSI priežiūros strategijose ir planuose turėtų būti numatytos atitinkamos priemonės tokiems veiksams vykdyti.

Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/763 [dėl praktinių bendrų saugos sertifikatų išdavimo metodų] 11 straipsnio 3 dalyje aiškiai nustatyta, kad atlikusi vertinimą saugos sertifikavimo įstaiga susitaria su NSI, kurios vertinimo metu nustatytos problemos dar neišspręstos ir kurias galima atidėti iki kito vertinimo, kai bus vykdoma priežiūra.

Kalbant apie transporto priemonėms išduodamus leidimus, svarbu, kad įstaigoms, tvirtinančioms transporto priemonių leidimus, taip pat būtų numatytas mechanizmas, kaip perduoti svarbią su transporto priemonių leidimais susijusią informaciją priežiūros institucijoms, ypač informaciją apie transporto priemonių naudojimo sąlygų apribojimus. NSI taip pat turėtų būti mechanizmas, kaip priežiūros institucijos galėtų perduoti informaciją atgal konkrečiai transporto priemonei leidimą išdavusiai įstaigai, jeigu kyla abejonų, ar ta transporto priemonė vis dar atitinka sąlygas, kuriomis jai buvo išduotas transporto priemonės tipo patvirtinimas arba leidimas pateikti transporto priemonę į rinką. Derėtų pažymėti, kad eksploatuojant transporto priemonę gali būti pastebėta trūkumų, susijusių su visomis to tipo ar serijos transporto priemonėmis. Tokiu atveju, priklausomai nuo defekto, naudojant saugos informacinę sistemą (SIS), būtų galima pateikti perspėjimą dėl saugumo. NSI taip pat turėtų imtis veiksmų, kad kontroliuotų, kaip GI/IV kontroliavo riziką, ir įspėtų už priežiūrą atsakingą subjektą.

6. NSI veiksmų koordinavimas

Pagal BSB priežiūros srityje 8 straipsnį NSI turi koordinuoti savo priežiūros veiklą su kitų NSI veikla, kai ji vykdoma tarpvalstybinio lygmeniu. Toks koordinavimas būtinas siekiant išvengti NSI pastangų dubliavimosi ir naštos prižiūrimoms organizacijoms, kai į jas daug kartų kreipiasi įvairių šalių saugos reguliavimo institucijos. Koordinuojant veiksmus taip pat siekiama užtikrinti, kad įvairios tarpvalstybinę priežiūrą vykdančios NSI dalytųsi svarbia informacija ir galėtų veiksmingai vykdyti priežiūrą. Koordinuojant priežiūros veiklą NSI reikės tarpusavyje nuspręsti, kuri iš jų bus „vadovaujančioji“ NSI. Šiuo atveju vadovaujančioji NSI – tai NSI, kuri bendrai koordinuoja priežiūros veiklą ir yra pagrindinė kontaktinė institucija geležinkelio įmonei ar infrastruktūros valdytojui. Vadovaujančioji NSI gali būti NSI iš valstybės narės, kurioje vykdoma daugiausia veiksmų arba kurioje įregistruota prižiūrima organizacija. NSI turėtų susitarti dėl pagrindinių sričių, kurias reikia iširti vykdant priežiūrą bendro saugos sertifikato ar įgaliojimų saugos srityje galiojimo laikotarpį, ir parengti planą, kaip įgyvendinti tai, dėl ko jos tarpusavyje susitarė. NSI taip pat turėtų susitarti dėl ginčų sprendimo procedūros, pagal kurią bus sprendžiami bet kokie NSI nesutarimai vykdant priežiūros veiklą.

BSB priežiūros srityje II priede pateikiama koordinuotos bendros priežiūros veiklos struktūra, kuria NSI gali vadovautis kaip gairėmis šiam procesui valdyti. Svarbiausia tai, kad priežiūra turėtų būti koordinuojama taip, kad geležinkelio įmonei nesusidarytų nereikalingų nepatogumų, pavyzdžiui, užtikrinant, kad skirtingos NSI vienu metu nesikreiptų į pagrindinius geležinkelio įmonės darbuotojus arba kad toje pačioje vietoje per trumpą laiką nebūtų lankomasi daug kartų siekiant surinkti informaciją. Jeigu NSI vykdo veiklą pagal teisės nuostatas, kuriose nenumatyta arba neleidžiama galimybė vykdyti „bendrą priežiūrą“, tai turėtų būti nurodyta jų susitarimuose. Tokiu atveju vadovaujančioji (arba koordinuojančioji) NSI kartu su kitomis suinteresuotosiomis NSI turės parengti bendrą planą dėl būtinos priežiūros veiklos vykdymo kiekvienoje valstybėje narėje.

Jeigu tarp geležinkelio bendrovių sudarytas partnerystės susitarimas (arba sutartis), pagal kurią vienos valstybės narės traukinys gali tapti kitos valstybės narės traukiniu jam kertant sieną (nors traukinio darbuotojai ir pats traukinys priklauso geležinkelio bendrovei pirmojoje valstybėje narėje), atitinkamos NSI tarpusavyje koordinuoja veiksmus, kad būtų tinkamai valdoma rizika, susijusi su sąsaja tarp geležinkelio bendrovių, kaip antai mokymo taikytinų nacionalinės ar tarptautinės teisės normų ir traukinių techninės priežiūros srityje. Jeigu viena NSI nustato problemų, susijusių su susitarimais su geležinkelio bendrove, ji turėtų susisiekti su kaimyninės valstybės NSI ir pasitarti dėl veiksmų, kurių jos ketina imtis tokiomis aplinkybėmis.

Daugiau informacijos galima rasti *Agentūros vadove dėl NSI veiklos koordinavimo*.

7. Žmogaus veiksniai ir saugos kultūra

Ir saugos vertinimo, ir priežiūros tikslais NSI darbuotojai turėtų gebėti parengti žmogaus veiksmų ir saugos kultūros strategiją ir nustatyti, kaip prižiūrime organizacijoje tokie klausimai įtraukiami į SVS (žr. BSB SVS srityje I ir II priedus). Atsižvelgdama į tai, NSI turėtų sukaupti žinių apie tai, kaip atsižvelgiama į žmogiškuosius veiksmus ir saugos kultūrą, kurias būtų galima panaudoti priežiūros strategijai ir priežiūros planui (-ams) pagrįsti (taip pat žr. *Agentūros vadovą dėl SMS reikalavimų* ir *Agentūros vadovą dėl valdymo brandos modelio*).

8. Bendradarbiavimas su kitomis kompetentingomis institucijomis ar įstaigomis

Tikimasi, kad, veikdama valstybėje narėje kaip saugos reguliavimo institucija, NSI turės galimybę užmegzti ryšį ir bendradarbiauti su kitomis kompetentingomis institucijomis ir įstaigomis joms vykdam savo funkcijas.

BSB dėl priežiūros 8 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad NSI turi sudaryti bendradarbiavimo susitarimus su atitinkamomis kitomis įstaigomis, pavyzdžiui, NĮI, už priežiūrą atsakingų įstaigų sertifikavimo įstaiga ar kitomis kompetentingomis institucijomis, kad būtų dalijamasi svarbia informacija ir būtų tinkamai sprendžiami rimtos saugos rizikos klausimai. Šios nuostatos tikslas – užtikrinti, kad asmenys, kurie turi įgaliojimus ir kuriems gali tekti imtis konkrečių veiksmų, būtų tinkamai informuojami ir galėtų atitinkamai reaguoti.

Pavyzdžiui, jai gali reikėti bendradarbiauti su institucijomis, atsakingomis už pavojingų krovinių reguliavimą, darbo inspekcijomis, policija (baudžiamosios teisės vykdymo užtikrinimas), aplinkosaugos reguliavimo institucijomis, už priežiūrą atsakingų subjektų sertifikavimo įstaigomis, geležinkelių reguliavimo įstaigomis, leidimus suteikiančiomis arba sertifikavimo įstaigomis ir licencijas išduodančiomis institucijomis.

Toliau pateikiama tokio bendradarbiavimo pavyzdžių. NSI turėtų užtikrinti, kad jų strategija ir planai prireikus būtų derinami.

8.1 Įgaliojimus suteikiančios ar sertifikavimo įstaigos

Tikimasi, kad prireikus NSI bendradarbiaus su kitomis įgaliojimus suteikiančiomis (pvz., už leidimų transporto priemonėms išdavimą atsakingomis) ar sertifikavimo įstaigomis, pvz., įstaigomis, atsakingomis už traukinio mašinistų mokymo centrų sertifikavimą). Priežiūros srityje priežiūrą vykdančios NSI turėtų priimti jau pateikiamus sertifikatus ar leidimus kaip įrodymus, kad laikomasi ES ar kitų teisės normų, kiek jie susiję su prižiūrima sritimi. Jeigu vykdydama priežiūros veiklą NSI sužino apie didelę saugos problemą, susijusią su sritimi, kurioje pateiktas leidimas ar sertifikatas, ji turėtų imtis atitinkamų laikinųjų taisomųjų veiksmų (pvz., sustabdyti transporto priemonės naudojimą) ir perduoti klausimą atitinkamai už sertifikato ar leidimo išdavimą atsakingai įstaigai.

8.2 Saugos problemos darbo vietoje

Kai kurios NSI savo valstybės narės reglamentavimo sistemose atsako už saugos problemas darbo vietoje, kitos – ne. Pirmuoju atveju, jeigu vykdam priežiūrą iškyla saugos problemų darbo vietoje, jas turėtų spręsti priežiūrą vykdančios institucijos. Jeigu antruoju atveju priežiūrą vykdančios NSI darbuotojai sužino apie saugos problemą darbo vietoje, jie turėtų pranešti prižiūrimai organizacijai, kad pastebėjo susirūpinti verčiančių dalykų, ir perduoti klausimą toliau svarstyti atitinkamai kompetentingai institucijai. NSI taip pat turėtų koordinuoti savo veiksmus ir palaikyti ryšį su reguliavimo institucija, atsakinga už saugą darbo vietoje, siekdama užtikrinti, kad būtų suderintos jų strategijos ir planai.

8.3 Traukinio mašinistams taikomos darbo, vairavimo ir poilsio laiko taisyklės

Pagal Direktyvos (ES) 2016/798 17 straipsnio 4 dalį kompetentinga institucija privalo užtikrinti, kad būtų laikomasi traukinio mašinistams taikomų darbo, vairavimo ir poilsio laiko taisyklių. Jeigu ta kompetentinga institucija nėra NSI, ji turėtų bendradarbiauti su NSI, kad NSI galėtų vykdyti savo priežiūros veiklą. Tai reiškia, kad, jeigu NSI nėra kompetentinga institucija, atsakinga už tokių taisyklių laikymąsi, bet vykdydama priežiūros veiklą sužino apie su jomis susijusias problemas tam tikroje organizacijoje, ji turėtų nedelsdama pranešti nustatytus faktus kompetentingai institucijai.

8.4 NSI bendradarbiavimas su kitomis reguliavimo įstaigomis

Direktyvos 2012/34/ES 56 straipsnio 3 dalyje nustatyta:

Reguliavimo institucija taip pat glaudžiai bendradarbiauja su nacionaline saugos institucija, kaip apibrėžta 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/57/EB dėl geležinkelių sistemos saugos Bendrijoje, ir su licencijas išduodančia institucija, kaip apibrėžta šioje direktyvoje.

Valstybės narės užtikrina, kad šios institucijos bendrai parengtų gaires, skirtas keistis informacija ir bendradarbiauti siekiant užkirsti kelią neigiamam poveikiui konkurencijai ar saugai geležinkelių transporto rinkos srityje. Šios gairės apima mechanizmą, pagal kurį reguliavimo institucija teiktų nacionalinėms saugos ir licencijas išduodančioms institucijoms rekomendacijas tais klausimais, kurie gali daryti poveikį konkurencijai geležinkelių transporto rinkos srityje, ir nacionalinės saugos institucija teiktų reguliavimo ir licencijas išduodančioms institucijoms rekomendacijas tais klausimais, kurie gali daryti poveikį saugai. Nedarant poveikio nė vienos institucijos nepriklausomumui jų atitinkamos kompetencijos srityse, atitinkama institucija, prieš priimdama sprendimus, nagrinėja visas tokias rekomendacijas. Jei atitinkama institucija nusprendžia nukrypti nuo šių rekomendacijų, ji nurodo savo sprendimų priežastis.

Praktikoje tai galėtų reikšti štai ką:

- a) *Jeigu reguliavimo įstaiga prašo jau veikiančios geležinkelio įmonės „atverti“ savo paslaugas konkurencijai, bet ši atsisako dėl saugos sumetimų, reguliavimo įstaiga turėtų prašyti NSI, kaip saugos srities reguliavimo institucijos, pateikti nuomonę, ar tai pateisinama priežastis neatverti paslaugų. Vėliau priimdama sprendimą, kokių veiksmy imtis, reguliavimo įstaiga turėtų atsižvelgti į tokių NSI nuomonę;*
- b) *Jeigu infrastruktūros valdytojas ketina teikti NSI paraišką dėl leidimo pradėti eksploatuoti ETCS 1 lygio geležinkelio kelio posistemį, kuriuo papildomos kai kurios pagalbinės funkcijos (pvz., duomenų atnaujinimas tinkle, informacijos atnaujinimas radijo ryšio priemonėmis) ir kuriam reikia, kad transporto priemonėse būtų įdiegta atitinkama įranga, kad jos galėtų būti eksploatuojamos šioje linijoje, NSI turėtų prašyti reguliavimo įstaigos patvirtinti, kad tai nėra geležinkelio įmonių diskriminacija ir kad svarbi informacija pateikta visoms suinteresuotosioms šalims suteikiant joms pakankamai laiko atitinkamai pritaikyti savo riedmenis.*

8.5 NSI bendradarbiavimas su licencijas išduodančia institucija

Direktyvoje 2012/34/ES nustatyta:

24 straipsnio 3 dalis. *Nepaisydama 1 dalies tais atvejais, jeigu licencija yra paskelbta laikinai negaliojančia arba atšaukta todėl, kad nesilaikoma finansinės būklės reikalavimų, licencijas išduodanti institucija gali išduoti laikinąją licenciją, kol geležinkelio įmonė bus pertvarkyta, jeigu nekyla grėsmė saugai. Tačiau laikinoji licencija galioja ne ilgiau kaip šešis mėnesius nuo jos išdavimo dienos.*

24 straipsnio 5 dalis. Įvykus pokyčiams, turintiems įtakos įmonės teisinei padėčiai, ir ypač įmonių susijungimo arba įsigijimo atveju **licencijas išduodanti valdžios institucija gali nuspręsti, kad licencija būtų pateikta dar kartą patvirtinti. Geležinkelio įmonės gali nenutraukti savo veiklos, nebent licencijas išduodanti institucija nuspręstų, kad saugai keliamo grėsmė. Tokiu atveju nurodomos tokio sprendimo priežastys.**

Praktiškai, siekdama priimti sprendimą dėl licencijos išdavimo, licencijas išduodanti institucija turi konsultuotis su NSI kaip saugos srities reguliavimo institucija. Licencijas išduodančiai institucijai reikės atsakyti į klausimą, ar saugai gali kilti pavojus, jeigu ji prašytų geležinkelio įmonės vykdyti veiklą pagal laikinąją licenciją (žr. 24 straipsnio 3 dalį). Kitas klausimas, kurį reikia apsvarstyti, – ar paraišką licencijai gauti reikia pateikti dar kartą patvirtinti (žr. 24 straipsnio 5 dalį). Priimdama sprendimus licencijas išduodanti institucija atsižvelgia į NSI kaip saugos srities reguliavimo institucijos nuomonę.

8.6 NSI bendradarbiavimas su už priežiūrą atsakingų subjektų sertifikavimo įstaiga

NSI ir už priežiūrą atsakingų subjektų sertifikavimo įstaigos turėtų bendradarbiauti siekdamas išvengti veiklos dubliavimosi. Tai reiškia, kad, jeigu vykdydama priežiūrą NSI randa prastai prižiūrimą transporto priemonę (krovininį vagoną) ir jai kyla abejonių dėl tam tikro už priežiūrą atsakingo subjekto gebėjimo laikytis reikalavimų, pagal kuriuos jis buvo sertifikuotas, ji turėtų perduoti tokią informaciją atitinkamai už priežiūrą atsakingo subjekto sertifikavimo įstaigai, kaip numatyta Už priežiūrą atsakingų subjektų reglamento 9 straipsnyje. Be to, jeigu už priežiūrą atsakingų subjektų sertifikavimo įstaiga atsisakytų sertifikuoti veikiantį už priežiūrą atsakingą subjektą, ji turėtų tą informaciją perduoti atitinkamoms NSI. Tokia informacija padės NSI atitinkamai pakoreguoti savo priežiūros strategiją ir planą.

9. Kompetencijos valdymo sistema

Pagal BSB dėl priežiūros 6 straipsnį nacionalinės saugos institucijos užtikrina, kad priežiūroje dalyvaujantys darbuotojai turėtų reikiamą kompetenciją. NSI turėtų pasirinkti, mokyti ir išlaikyti tų darbuotojų kompetenciją taikydama kompetencijos valdymo sistemą. Kiekviena NSI pati turi parengti ir sukurti savo kompetencijos valdymo sistemą pagal BSB reglamento 6 straipsnį. Siekdama padėti NSI spręsti šį klausimą, Agentūra parengė kompetencijų valdymo sistemos gaires, o vadove bus pateikta patarimų, kas yra tinkama kompetencijų valdymo sistema ir į kokius klausimus NSI turi atsižvelgti kurdama tokią sistemą (žr. Agentūros kompetencijų valdymo sistemos vadovą). Tačiau vadove nebus tiksliai nurodyta, kaip atrodo kompetencijos valdymo sistema, nes tai bus kiekvienos atskiros NSI reikalas.

Priedas Siūlomas priežiūros strategijos šablonas

Turinys

1. Bendroji informacija

2. Tikslas

3. Principai

- a. **Proporcinga** rizikai, kurią valdo geležinkelio įmonės, o ne jų pelningumui, turimiems ištekliams ar likusiai jų sutarties galiojimo trukmei;
- b. **Nuoseklus** požiūris (NSI pavadinimas) vykdamą įvairią veiklą;
- c. **Dėmesys sutelkiamas** į įmonių saugos valdymo sistemų veiksmingumą, tikrinant, kad visų įmonių darbuotojai siektų saugių rezultatų naudodamiesi savo valdymo sistema;
- d. **Skaidrus** ir atviras požiūris į politiką, praktiką ir metodus, kuriuos taiko (NSI pavadinimas), kartu atsižvelgiant į įmonių poreikį užtikrinti tam tikrų aspektų konfidencialumą tarp jų pačių ir valstybės narės;
- e. **Teisingumas** ir **atskaitingumas** pagal vykdomai veiklai taikytinus teisės aktus, ypač vykdymo užtikrinimo srityje, laikantis (NSI pavadinimas) vykdymo užtikrinimo politikos;
- f. **Bendradarbiavimas: NSI bendradarbiaus su kitomis kompetentingomis institucijomis siekdama užtikrinti, kad būtų sprendžiami su sauga susiję bendro intereso klausimai;**
- g. **Remiamasi** informacija iš daugelio šaltinių, kaip antai saugos sertifikatų vertinimo duomenimis ir NII vykdamą tyrimus nustatytais faktais.

4. Priežiūros priemonės

- a. Valdymas
- b. Darbuotojai

5. Rizikos lygis valstybėje narėje

6. Strateginiai priežiūros prioritetai

- a. Saugos valdymo sistemos
- b. Bendradarbiavimas su kitomis nacionalinėmis saugos institucijomis
- c. Svarbiausi priežiūros prioritetai
- d. Papildomi priežiūros prioritetai

7. Priežiūros metodai

8. Kaip rengiami priežiūros planai

9. Vykdomo užtikrinimas